

החברותא

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 276

בס"ד ערב פסח י"ג ניסן תשס"ז

פנינים יקרים לחג הפסח

כשהיו ישראל במצרים נתקבצו כולם וישבו יחד. משום שהיו כולם באגודה אחת וכרתו ברית יחד שיעשו גמ"ח זה עם זה וזו וכו' - וזה יהיה שם לגוי.

וכאשר יענו אותו כן ירבה וכן יפרוץ (שמות א) הנה אמרינן בגמ' איזהו יסורין של אהבה כל שאין בהם בטול תורה ובטול תפלה, פי' דהנה יש צדיקים שמקבלים עליהם כרצון יסורים בעוה"ז עבור שהם משתתפים בצער השכינה, וזהו הענין של יעקב אבינו שהיה כל ימיו ביסורים כדי שיהי' היחוד למעלה להמשיך ולהוליד נשמות קדושות של בני' כאשר נסתלק יעקב קבלו עליהם בני' את השעבוד ונתגבר היחוד והחסדים הטובים.

את ערום ועריה הנה ביציאת מצרים היו בני' שפלים כמ"ש ואת ערום ועריה לכן כתוב ביד חזקה שלא היינו ראויים ליגאול ונקרא לחם עוני וכשזיכה הקב"ה אותנו בתורה ומצוות נתעלו עד שנתברר הגאולה במשפט ומלקיחת אוזב בתחלה רוממנו עד לקיחת ארבע מינים שהם מדריגות רמות ונשגבות. (שפת אמת)

כל המספר ביציאת מצרים ובספור ההוא משמח בחדווה עתיד לשמוח בהשכינה לעוה"ב שהוא השמחה הגדול מהכל. לפי שזה האיש היה משמח ברבנו והקב"ה משתעשע בספור ההוא. (זה"ק פר' בא)

ולקחתם אגודת אוזב (שמות יב) כנגד שהשפילו עצמן לעשות תשובה כאוזב (שהוא שפל) ומבלתם בדם אשר בסף בזכות התורה שעתידין לקבל וכו'.

...שיזעק אל ה' בצר לו. יציאת מצרים הוא כעין הקדמה לכל מקרי ישראל בעתיד, ודע כי לכל אדם יש במשך חייו כעין יצי"מ, ועיקר נקוט כלל זה בדרך שתפלה יכולה לעזור כמו שהיה במצרים "ויזעקו אל ה' וישמע צעקתם" וזה שמבקשים מהאדם שיזעק אל ה' בצר לו. (ספר ממרח שמש להגרי"ח לוינשטוק זצ"ל)

חכם מה הוא אומר רשע מה הוא אומר (הנשי"ב) כל זמן שאדם סותם פיו לא נודע מהו אם אדם כשר הוא אם לא וכשפותח את פיו אם מדבר דיבורים טובים וכו' אזי גם הוא אדם כשר ואם מדבר דברי לצון וכו' בודאי רשע גמור הוא, כמ"ש כל הפוסל במומו פוסל עפי"ז שמעתי אומרים : חכם מה הוא אומר ר"ל מה שהוא בעצמו זה אומר, ורשע מה הוא אומר מה שהוא בעצמו, אומר.

שאינו יודע לשאול את פתח לו. תרי גוויי שאינו יודע לשאול איכא, א. בפשטות אינו יודע כלום ב. צדיק גדול שהוא בטל לפני השכינה ונקרא אינו יודע לפי הגדר שכתב הרמב"ם ז"ל תכלית היריעה שלא נדע, הגם שהצדיק הלז יודע הרבה מאד מאד, מ"מ אינו יודע לשאול מחמת בטולו אינו יכול לפתוח פיו ולדבר כלום, גם עליו נאמר את פתח לו כי הגם שבאמת הצדיק הלז שואל ודורש כל השנה בדרכות השי"ת אבל הרי מתוך ההתבטלות שלו אינו יכול לפתוח הפה מעצמו, בכל זאת נדרש כדן מצות עשה שהזמן גרמא לפתוח פיו.

והיא שעמדה וכו'. דבר זה עמד לנו מפני שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותינו שאין אנו פזורים בין אומה אחת בלבד שתוכל לעמוד עלינו ח"ו, אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו שאנו פזורים בין הרבה שעומדים עלינו, כי צדקה עשה הקב"ה שפזרן ובוה מצילנו מידם. (הרה"ק ממוגלניצא)

אלו קרבנו לפני הר סיני ולא נתן לנו את התורה דיינו. דיינו מלשון הסתפקות, כשאדם מזוכך ומטהר עצמו מכל רע כדי שיהיה כלי מוכן לקבל התורה הרי באמת זהו הכל כי העיקר הוא הכנת הכלים הראויים מצד המקבל, ואם ההכנה הזאת נעשתה כרבעי הרי יש כאן הכל, והרי הקירוב לפני הר סיני נקראת הכנה לדבר. (מין מסא"ג זיע"א)

פסח כשר ושמח

שיחת הרא"ש ז"ע"א שבת ח' ח' א פסח קל"ב - האשכנזי - יאסר ע"ה ה'ת"ק

לח לשכוח את ה"אין" שבו (המשך)

דלעילא שהתחילה מיציאת מצרים למען תכלית ותקון הבריאה.

הסיבה שהאדם מתקשה להכיר בבהמיות שלו כי עצם ההכרה עלולה להכניס אותו לגאווה מעצם המחשבה שיחשוב שהגיע לרמה גבוהה בעבודת ה'. ההוכחה לכך היא שאם מישהו יאמר לו שהוא בהמה יכאב לו, כי פגעו בכבודו הרי שאין ההכרה מעומק הלב ומנקודת האמת, ע"כ תמצית חלק הראשון.

הגדולים היו במצב של בהמה, כמו שהיה אצל דוד המלך ע"ה בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע (תהלים נא), על זה אמר דוד (תהלים עג) בהמות הייתי עמך, עבודתו השכלי של דוד המלך היה הבהמיות שלו והסכנה שלא יאבד את השכל שהוא בהמה, כי ברגע שנאבד שכל זה, קרה לו מה שקרה. ועל זה אמר הכתוב (שם לו) אדם ובהמה תושיע ה', כי הבהמה זהו הקדושה, כי מי בראה? הרבש"ע! ולכן השכל הוא להכיר בבהמיות ותפקיד האדם להיות בקדושה היינו להיות בבחינת בהמיות. וכמו שהמלאכים הם בבחינת אש, שכל הנפרד כך אנחנו צריכים לעבוד שהבהמיות שלנו יהיה שכל הנפרד, וכמו שהאדם אינו משתנה כך עבודתו אינה משתנה להודיענו באמת שהוא אותו תוהו ובהו וממנה יש התגלות בורא יהי אור.

לצערנו העולם אינו נוהג כך כי הם הולכים כל הזמן עם ההרגשה שהוא עשה והוא פעל וכו' וכו' וכל זה שקר, ולמה זה כך? כי אינו חי עם המציאות שאתה חונן לאדם דעת והאדם מצד עצמו אינו אלא אין. וזה יסוד הצדיק אמת שעובד את השי"ת בלי השתנות ולא ישתנו לעולם כי הם נמצאים כל הזמן ב'אין' שבהם, והם כל הזמן בסכנה שהשכל לא יטעה אותם.

{תקציר מהחלק הראשון של השיחה:

האדם, כשנופל ממדרגתו נשבר כי נמשך בין הגאווה ליאוש, אבל צדיק אמת שנופל ממדרגתו אינו נשבר מנפילתו כי תמיד רואה את עצמו נשבר מהפחד שלא יאבד את המציאות האמיתית ששורשו "אין". ואין מקום לשבירה נוספת.

האדם בשורשו כל כך "אין" עד שאינו מסוגל להכיר במציאותו שהוא "אין" ורק הצדיק שנמצא תמיד בדבקות בורא הוא זה שיכול להכיר במציאות הבהמית שלו שהוא "אין". מי שאינו מכיר את האין יתכן שיהיה בתחושה דמיונית של גדלות עצמי אף שמדבר מהקדושה, ורק מי שנמצא בשפלות אמיתית יכול לחיות עם ה"אין" שבו ולהיות דבוק אל השי"ת בבחינת מבשרי אחזה אלוך. וזהו לך דומיה תהלה, אם אני בדומיה בבחינת אין ממנה ניתנת התהלה להשי"ת.

חרטה על העבר והוא על זה שהייתי צריך ליפול ממדרגתי כדי להכיר את האין שבי בנפילה זו צערתי את השי"ת. וקבלה על העתיד היינו לראות את שורש האין שבי אף בשעה שאיני נופל. לעומת זאת רשעים מלאים חרטה כי החרטה שלהם נובעת מזה שלא נח להם להיות בתחושה של נפילה, אבל לצער גלות השכינה אינם מגיעים.

מבשרי - שמכיר בבירור שהרגש הגשמי בא מהתוהו ובהו וזה שורשו מזה - אחזה אלוך, כי נשארתי בהמה ואז מהרגש הגשמי נהיה מציאות הוי" ב"ה שנותנת הכח למלאכים לומר קדוש קדוש וכו'. מפני שהתפלה בורא מלאך שאינו שכלי (הבא מהתחתונים) ומתחבר אל המלאכים הנבראים מהעליונים, וזהו הקשר בין איתערותא דלתתא עם איתערותא

המשך מעמי קודם

מהעצמיות נהיה בחינת ומלאכים יחפזון ואז המלאך והאדם היינו הך.

המלאכים אומרים "מה אנוש כי תזכרנו" (שם ח), בני האדם אומרים ונחנו מה (שמות טז) בכח השילוב של "מה אנוש" עם "ונחנו מה" יוצאת הבחינה מלאכים יחפזון. כי צדיק האמת שומר על המתח בזה שמחזיק בנקודת האמת שבו שהוא בחינת אין, ממילא יש בו הקשר עם ה"מה אנוש" שהמלאכים אומרים עליו, וצדיק האמת נמצא בסכנה שלא יאבד שום פגם מהאפסיות שבו בבחינת חטאתי נגדי תמיד כי באם יאבד לרגע קט את האפסיות שבו תפסק הדבקות האמיתית. [הלא אנו רואים כמה מעט זמן לקח שדוד המלך נפרד מהדבקות לאיזה מצב הגיע]. לפיכך נמצא צדיק האמת כל הזמן בחיל ורעדה לשמור המתח וההתלהבות של "ונחנו מה" עד שכל גופו נשרף.

רבי עקיבא שהגיע לדרגה שיצאה נשמתו באחד לא הרגיש כבר ביסורים ובכל זאת היה בפחד מהגאווה שמא יהיה לו איזה תחושה נעימה שהגיע לשלמות הויה יצאה נשמתו באחד. לפי זה מה שאמר ר"ע כל ימי הייתי מצטער על דבר זה בכל נפשך אפילו נוטל את נפשו וכו' לא היה כוונתו לספר שהוא עומד בנסיון כי איך יתכן שהיה מדבר על עמידה בנסיון בשעה שכל כך פחד מהגאווה [העלולה להווצר דוקא במחשבה המיוחדת להיות במסירות נפש נוטל את נפשו]. אלא שכוונת רבי עקיבא היתה באמירת דברים אלו מתוך תפלה. לפייו כל ימי הייתי מצטער פירוש הייתי מתפלל ועתה כשבא לידי לא אמשיך להתפלל על זה!

הרא"ש סיפר שהאדמו"ר מהרי"מ מגור זצ"ל נסע פעם בעגלה במורד ההר, וכמעט נתהפכה ואמר בעל חדושי הרי"מ שהפחד שהיה לו שהעגלה כמעט נתהפכה לתהום.

חז"ל אומרים על דוד המלך (שבת נח) כל האומר דוד חטא אינו אלא טועה, דוד המלך אמר ולבי חלל בקרבי ודרשו חז"ל שזבח את יצרו. נתאר לעצמנו, היצר שלנו הוא כאפס ואין לעומת יצרו של דוד המלך שהוא המרכבה והוא הרגל הרביעי כי הוא יציר כפיו של הקב"ה. במה הגיע דוד המלך להיות רגל רביעי שבמרכבה? כי הגיע ללבי חלל בקרבי. ולכך לא חטא כי היה נפרד מהיסוד המחיה אותו בזה שנשאר כל הזמן בוחטאתי נגדי תמיד. ומה בכ"ז היה החטא? שאמר בחנני ה' ונסני! (שם כו) בפועל לא היה חטא אצל בת שבע כדרשת חז"ל כי לא שייך אצל דוד המלך חטא אחרי שלא היה לו יצה"ר כמו שאמרו חז"ל שדוד המלך זבח את יצרו. אלא שהרבש"ע רצה שיתעלו כל הניצוצות שנתפזרו בחטא עץ הדעת ונהיה שבירת הכלים שהוא בבחינת לך רד. מאת ה' היתה זאת שדוד המלך רצה להעלות את הניצוצות אלא שלא היה ביכולתו מפני שהם נדחו, ומכיוון שנדחו אין מי שיכול להעלותם אל הקדושה כי אם הרבש"ע בורא כל העולמות, והקב"ה רצה להביא את התקון ע"י מה שנקרא חטא שחטא דוד המלך עם בת שבע שהיא חוה על זה חזר דוד ואמר חטאתי לה'.

כמו שאדם הראשון למד מקין להיות סיבה לתשובה כך הצדיק אמת לומד מכל מחשבה להיות סיבה להכרת האין ולחיות עימה עשרים וארבע שעות במעת לעת שלא לאבד את הסיבה אפילו לרגע אחד מה שהאדם הפשוט אינו תופס. אבל אם היינו חיים בצורה כזאת ללמוד מהסיבות היו מביאים את הגאולה. כי מדבורים אלו יש סיפוק גדול בשמים. כי בזה שלומדים מהסיבות נמצאים בהכרה מלאה שאין לי מעצמי כלום וממילא נמצא בחיות דקדושה מפני שהאדם חי בבטול מוחלט מהעצמיות ומכיוון שנמצא בבטול מוחלט

המשך מעני' קודם

התהפכה לתהום, כדי שיהי' לו איזה מושג קל מהקל מה זה פחד וממנה ילמד על פחד הי'. ולמה רצה הקב"ה שיהיה לו פחד הי' כי הקב"ה רצה שיעלה את הניצוצות שנתפזרו מחטא אדה"ר והלאה. ואיך מעלים את הניצוצות? בזה שמתגברים על הפחד הטבעי ומעבירים אותו לפחד הי'.

(חסד המאשק - חבל של דאגדגין -)

באה ללמדו איך להיות בפחד הי' כי פחד מה' צריכה להיות יותר ויותר מהפחד שהעגלה תתהפך. כי הפחד שהעגלה תתהפך זהו פחד שהיתה באותו זמן שהעגלה נסעה במורד ההר אבל פחד הי' צריך להיות פחד תמידי. וכן הפחד שהעגלה תתהפך לתהום זהו פחד של חיים ומות אבל פחד הי' הוא פחד נצחי. לפיכך הביא לו הקב"ה פחד מהעגלה שכמעט

המשך פנינים יקרים לחג הפסח

יש פלוגתא בנמרא חד אמר בניסן נברא העולם וחד אמר בתשרי נברא העולם והנה יש שני הנהגות שהקב"ה מנהיג אחד שהקב"ה מנהיג עולמו בטובו ובחסדו הגדול והוא בתשרי והנהגה הב' שהקב"ה מנהיג את העולם ע"י תפארת ישראל שהקב"ה מתפאר עם עמו ישראל ועושה רצונם להשפיע להם טובות כאשר יבקשו מלפניו וזהו בניסן, נמצא אלו ואלו דברי אלקים חיים.
אמרו חז"ל חייב אדם להקביל פני רבו ברגל (ר"ה טו) דעיקר הקבלה שיוכל התלמיד לקבל מרבו הוא רק כאשר מיכף כייף תחת רבו ולהכניס בלבו דברי קדושת רבו והביטול הזה הוא דבר קשה וע"י קדושת אור ש"ק יו"ט ור"ה נעשה בטל ויוכל להשרות בקרבו קדושת רבו. (ישמח ישראל)

בעזרהש"ת תתקיים נסיעה למירון ביום ראשון ג' דחזה"מ פסח

בשעה 12.00 בצהרים, היציאה מרח' החשמונאים

ההרשמה לנסיעה למירון לשבת ר"ח אייר פ' תזו"מ

אצל משפחת טוקצ'ינסקי 02 - 6535774

כוס תלחובים

להר"ר צבי פרל הי"ו

על פטירת אמו ע"ה ת. נ. צ. ב. ה.

לעילוי נשמת מזה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

יזיל ע"י
מערכת החברותא
רח שני 3
02 - 5829688 ☎
02 - 5325477 ☎
תד. 5080
ירושלים 91050